LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR *REVOLUT BANK UAB* GINČO NAGRINĖJIMO

2025-04-17 Nr. 429-71
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) prašymą išnagrinėti tarp jo ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2022 m. kovo 10 d. pareiškėjas ir bankas sudarė mokėjimo paslaugų teikimo sutartį, kurios pagrindu pareiškėjui buvo atidaryta mokėjimo sąskaita, išduotos su šia sąskaita susietos keturios mokėjimo kortelės[1] (toliau – Kortelės) ir teikiamos kitos mokėjimo paslaugos.

2023 m. spalio 18 d. – 2024 m. gruodžio 8 d. Kortelėmis aštuoniems skirtingiems prekybininkams buvo atlikti penkiasdešimt du bendros 6 417,11 Eur vertės mokėjimai (toliau – Ginčijami mokėjimai).

2023 m. spalio 18 d. – 2024 m. gruodžio 25 d. pareiškėjas pateikė bankui keturiasdešimt šešis lėšų grąžinimo (angl. *chargeback*) prašymus, tačiau, remiantis ginčo byloje turimais duomenimis, nė vienas iš jų nebuvo susijęs su Ginčijamais mokėjimais.

2024 m. gruodžio 25 d. pareiškėjas pasiteiravo banko, ar galėtų susigrąžinti dešimties Ginčijamų mokėjimų sumas, tačiau buvo informuotas, kad tarptautinės kortelių organizacijos nustatyta lėšų grąžinimo procedūra šių mokėjimų atžvilgiu negalima.

2025 m. gruodžio 31 d. pareiškėjas pareikalavo banko grąžinti jam Ginčijamų mokėjimų sumas, tačiau bankas šio reikalavimo netenkino.

Nesutikdamas su banko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką ir reikalavo, kad bankas grąžintų jam Ginčijamų mokėjimų sumas. Pareiškėjas neneigė atlikęs ir patvirtinęs Ginčijamus mokėjimus pats, tačiau teigė, kad Ginčijamų mokėjimų sumos buvo pervestos ne pareiškėjo nurodytiems lėšų gavėjams, o lošimų platformoms. Pareiškėjo teigimu, bankas neturėjo vykdyti Ginčijamų mokėjimų lošimų platformoms, nes Vokietijoje, kurioje pareiškėjas gyvena, lošimų veikla yra neteisėta.

Atsiliepime bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjo reikalavimu ir prašė jį atmesti. Bankas teigė, kad Ginčijami mokėjimai buvo atlikti, autorizuoti ir įvykdyti šalių iš anksto sutartomis sąlygomis, todėl pareigos grąžinti pareiškėjui šių mokėjimų sumas bankas neturi.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Šalių ginčas kilo dėl banko atsisakymo grąžinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas (6 417,11 Eur) pagrįstumo.

Ginčo šalis sieja sutartiniai mokėjimo paslaugų teikimo santykiai. Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą, mokėjimo paslaugų teikimą, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo

[1] Kortelių numeriai: [duomenys neskelbiami].

paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas.

Tarp šalių nėra ginčo dėl Ginčijamų mokėjimų autorizuotumo, todėl šių mokėjimų autorizavimo aplinkybės toliau sprendime nebus plačiau analizuojamos, laikant Ginčijamus mokėjimus autorizuotais.

Siekiant išspręsti šalių ginčą ir pasisakyti dėl pareiškėjo reikalavimo bankui pagrįstumo, būtina nustatyti, ar bankas turėjo (turi) pareigą grąžinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas.

Vertinant, ar bankui, kaip pareiškėjo mokėjimo paslaugų teikėjui, kilo pareiga grąžinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas, svarbu pažymėti, kad, vadovaujantis Mokėjimų įstatymu, pareiškėjo autorizuotų Ginčijamų mokėjimų atveju bankas, kaip mokėtojo (pareiškėjo) mokėjimo paslaugų teikėjas, neturi imperatyvios pareigos grąžinti pareiškėjui šių mokėjimų sumų, nebent būtų nustatyta, kad bankas dėl nuo jo priklausiusių aplinkybių nepagrįstai ir (arba) netinkamai įvykdė šiuos mokėjimus ir (arba) jų neįvykdė.

Pagal Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalį, kai įvykdytos visos mokėtojo ir mokėjimo paslaugų teikėjo mokėjimo paslaugų teikimo sutartyje nustatytos sąlygos, mokėtojo sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas (nagrinėjamu atveju bankas) negali atsisakyti įvykdyti mokėjimo nurodymo, nesvarbu, ar mokėjimo nurodymas inicijuotas mokėtojo, įskaitant inicijavimą per mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėją, lėšų gavėjo ar per lėšų gavėją, išskyrus atvejus, kai tai draudžia kiti teisės aktai.

Remiantis bylos duomenimis, Ginčijamų mokėjimų inicijavimas ir autorizavimas tuo metu, kai bankas gavo mokėjimo nurodymus vykdyti Ginčijamus mokėjimus ir pradėjo juos vykdyti, pagal bendruosius išorinius požymius ir banko tuo metu turėtus duomenis atitiko ginčo šalių iš anksto sutartą pareiškėjo sutikimo vykdyti Kortelėmis inicijuotas mokėjimo operacijas davimo formą ir tvarką. Šiuose mokėjimo nurodymuose lėšų gavėjais buvo nurodyti Gavėjai.

Imperatyvaus draudimo atlikti mokėjimo operacijas Gavėjams nagrinėjamam ginčui aktualiu laikotarpiu taip pat nebuvo ir ligi šiol nėra.

Nors pareiškėjas teigė, kad Ginčijami mokėjimai buvo atlikti lošimų platformoms, iš kartu su mokėjimų nurodymais vykdyti Ginčijamus mokėjimus banko gautų duomenų apie Gavėjus matyti, kad Gavėjų veikla nebuvo susijusi su lošimais. Remiantis banko gautais duomenimis, Gavėjai vykdė veiklą, susijusią su skaitmeninių prekių (pvz., žaidimai, filmai, knygos, meno kūriniai ir kt.) ir (arba) kitų prekių pardavimu, dizaino ir spausdinimo paslaugomis ir pan.

Įvertinus pirmiau nurodytas aplinkybes, objektyvaus ir pakankamo pagrindo teigti, kad, bankas, vadovaudamasis Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalimi, nepagrįstai priėmė vykdyti ir vykdė Ginčijamus mokėjimus, nėra.

Remiantis bylos duomenimis, bankas vykdė Ginčijamus mokėjimus laikydamasis ginčo šalių iš anksto sutartų sąlygų ir tvarkos. Objektyvių duomenų, kurie leistų teigti, kad Ginčijami mokėjimai būtų buvę neįvykdyti ir (arba) būtų įvykdyti netinkamai ir (arba) kad Ginčijamų mokėjimų sumos nepasiekė Gavėjų, byloje neturima.

Atkreiptinas dėmesys, kad Ginčijami mokėjimai buvo atlikti ne vienu metu, o periodiškai per maždaug vienų metų laikotarpį[2], tačiau dėl šių mokėjimų pareiškėjas pirmą kartą kreipėsi į banką praėjus daugiau kaip vieniems metams nuo pirmojo ir septyniolikai dienų nuo paskutinio Ginčijamų mokėjimų įvykdymo.

Nenustačius objektyvių aplinkybių, dėl kurių bankui kiltų pareiga grąžinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas, pagrindo laikyti pareiškėjo reikalavimą bankui pagrįstu ir jį tenkinti nėra, todėl pareiškėjo reikalavimas yra atmestinas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (arba) teiginį[3].

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d.

---

[2] 2023 m. spalio 18 d., 2023 m. lapkričio 19 d., 2023 m. lapkričio 25 d., 2023 m. lapkričio 27 d., 2023 m. lapkričio 29 d., 2023 m. lapkričio 30 d., 2023 m. gruodžio 19 d., 2023 m. gruodžio 31 d., 2024 m. vasario 20 d., 2024 m. kovo 7 d., 2024 m. kovo 8 d., 2024 m. kovo 9 d., 2024 m. kovo 25 d., 2024 m. kovo 30 d., 2024 m. balandžio 2 d., 2024 m. balandžio 13 d., 2024 m. balandžio 16 d., 2024 m. balandžio 27 d., 2024 m. gegužės 4 d., 2024 m. gegužės 5 d., 2024 m. gegužės 16 d., 2024 m. liepos 2 d., 2024 m. rugpjūčio 27 d., 2024 m. rugsėjo 1 d., 2024 m. rugsėjo 19 d., 2024 m. spalio 17 d., 2024 m. spalio 25 d., 2024 m. lapkričio 28 d., 2024 m. gruodžio 8 d.

[3] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis